

ЗАЯВА
про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки
проєкту Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021-2027 роки
(у новій редакції)

Замовник:

Департамент регіонального розвитку Черкаської обласної державної адміністрації, код ЄДРПОУ: 40166011, місцезнаходження: бульвар Шевченка, 185, м. Черкаси, 18000.

1. Назва документа державного планування

Стратегія розвитку Черкаської області на період 2021-2027 роки (далі – Стратегія) *(у новій редакції)*.

2. Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Постановою Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) від 13.08.2024 № 940 затверджені зміни до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (далі – Державна стратегія), які враховують наслідки військових дій в Україні та їх вплив на територіальні громади та регіони, необхідність підвищення безпеки та стійкості до зовнішніх чинників, а також набуття Україною статусу кандидата на членство в ЄС.

Наголос у оновленій Державній стратегії – на відновленні інфраструктури з урахуванням безпекових вимог, безбар'єрності та інтересів людей, зокрема і вразливих груп населення, чіткому розподілі повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування всіх рівнів.

Проєкт змін до Стратегії розроблений з метою приведення її цілей та завдань у відповідність із оновленою Державною стратегією. Проєкт оновленої Стратегії ставить перед собою наступні цілі:

- відновлення економіки Черкаської області, зокрема розвиток кадрового потенціалу, стимулювання підприємницької активності, розвиток промислового потенціалу та енергетична безпека, інтернаціоналізація бізнесу та залучення інвестицій;

- розвиток людського капіталу як головної цінності регіону, зокрема підтримка сім'ї та народжуваності, зниження рівня передчасної смертності, розвиток системи освіти, яка відповідає сучасним викликам, створення умов для повернення людей та посилення регіональної згуртованості, формування національної ідентичності в сферах молодіжної політики, культури, спорту;

- розвиток інфраструктури, цифровізація та екологічна безпека, зокрема збереження та реновація інфраструктури на засадах інклюзивності та безбар'єрності, цифрова трансформація регіону, захист та відновлення навколишнього природного середовища;

- безпека, відновлення та захист осіб, постраждалих від війни, зокрема створення безпечного середовища жителів громад, відновлення пошкодженої інфраструктури, будівництво та облаштування укриттів, підтримка внутрішньо

переміщених осіб, реабілітація, ментальне здоров'я, підтримка ветеранів війни та осіб, постраждалих від війни.

Досягнення цих цілей можливе за умови координації спільних дій місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади в області у співпраці з представниками бізнесу, громадських організацій, науковців та інших зацікавлених сторін.

Проект Стратегії розроблений з урахуванням завдань та положень документів державного планування, а саме: Указу Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 „Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року“, Указу Президента України від 27.09.2021 № 487/2021 „Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки“, Закону України „Про засади державної регіональної політики“, постанови КМУ від 04.08.2023 № 816 „Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів“, постанови КМУ від 13.08.2024 № 940 „Про внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки“, постанови КМУ від 27.09.2022 № 1073 „Про затвердження Порядку управління відходами, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України“, розпорядження КМУ від 29.11.2024 № 1190-р „Деякі питання забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку в Україні“, розпорядження КМУ від 30.08.2024 № 821-р „Про схвалення Стратегії відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого і середнього підприємництва на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2027 роках“, розпорядження КМУ від 14.04.2021 № 366-р „Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року“, розпорядження КМУ від 30.09.2024 № 922-р „Про схвалення Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 року“, розпорядження КМУ від 07.04.2023 № 312-р „Про схвалення Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2025 роках“, розпорядження КМУ від 30.05.2024 № 483-р „Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках“, розпорядження КМУ від 18.06.2024 № 588-р „Про затвердження плану заходів з реалізації Дорожньої карти реформування управління публічними інвестиціями на 2024-2028 роки“, розпорядження КМУ від 29.11.2024 № 1209-р „Про схвалення Стратегії ветеранської політики на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2027 роках“, розпорядження КМУ

від 27.12.2017 № 1018-р „Про схвалення Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року“, розпорядження КМУ від 28.10.2020 № 1544-р „Про затвердження Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 „Жінки, мир, безпека“ на період до 2025 року“, розпорядження КМУ від 12.08.2022 № 752-р „Про схвалення Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року та затвердження операційного плану з її реалізації на 2022-2024 роки“, розпорядження КМУ від 31.12.2024 № 1350-р „Про схвалення Стратегії формування системи повернення з військової служби до цивільного життя на період до 2033 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках“, Плану відновлення України, наказу Міністерства економіки України від 10.06.2024 № 14563 „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо застосування смартспеціалізації на регіональному рівні“.

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Стратегічна екологічна оцінка (далі – CEO) проєкту Стратегії дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Метою CEO є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів. За кожною стратегічною, операційною ціллю та завданням Стратегії розробляється низка заходів і проєктів, серед яких можуть бути проєкти, які відповідно до Закону України „Про оцінку впливу на довкілля“ підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проєктів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

4. Інформація про ймовірні наслідки: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; б) для територій з природоохоронним статусом; в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

а) реалізація Стратегії передбачає низку цілей та завдань, від досягнення яких очікується позитивний вплив на стан довкілля та здоров'я людей. Серед таких цілей – захист та відновлення навколишнього природного середовища (в т. ч. запровадження комплексних систем моніторингу стану довкілля у відповідності до стандартів ЄС, запровадження сучасних механізмів управління відходами, покращення стану водних об'єктів, управління

відходами, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків), підтримка сім'ї та народжуваності (в т. ч. покращення репродуктивного здоров'я), зниження рівня передчасної смертності (в т. ч. підвищення рівня доступності медичної допомоги та її якості, популяризація здорового способу життя, раннє виявлення та попередження хвороб, що найчастіше призводять до передчасної смертності) тощо;

б) реалізація Стратегії передбачає завдання, спрямоване на розвиток природно-заповідного фонду (далі – ПЗФ), та не матиме негативних наслідків для територій та об'єктів ПЗФ, їх охоронних зон, земель ПЗФ України, територій та об'єктів, що мають особливу екологічну, наукову і естетичну цінність, та об'єктів комплексної охорони;

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, не очікуються.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

В процесі здійснення СЕО будуть розглянуті наступні альтернативи. Альтернатива 1: „Нульовий сценарій“ – тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування. При обранні цієї альтернативи не буде досягнуто цілей та завдань Стратегії. Альтернатива 2: У зв'язку з тим, що необхідність внесення змін до Стратегії закріплена Законом України „Про засади державної регіональної політики“, постановою КМУ від 13.08.2024 № 940 „Про внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки“, постановою КМУ від 04.08.2023 № 816 „Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів“, та зважаючи на цілі і завдання Стратегії, від впровадження яких очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення, найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Стратегії.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час СЕО

Для проведення СЕО буде використана наступна інформація:

- регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в області;
- екологічний паспорт області;
- статистична інформація;
- інформація, що включена до інших актів законодавства, які мають відношення до проекту документа державного планування;
- дані моніторингу стану довкілля;

- експертні оцінки;
- інша доступна інформація.

Під час проведення СЕО будуть застосовані такі аналітичні методи:

- соціально-економічний аналіз області;
- SWOT-аналіз та SWOT-матриця;
- порівняльні переваги регіону, виклики та ризики;
- можливі сценарії розвитку області.

Також будуть використані такі методи участі громадськості, як інформування, консультування, коментування, обговорення тощо.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час здійснення СЕО передбачається розглянути заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством. Так, Закон України „Про охорону навколишнього природного середовища“ визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища. Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

- раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;
- здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;
- застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;
- збереження територій та об'єктів ПЗФ, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;
- здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;
- здійснення заходів щодо збереження і невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

Заходи, спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, визначатимуться відповідно до вимог Закону України „Про систему громадського здоров'я“.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про СЕО

Структура та зміст звіту про СЕО визначатимуться відповідно до вимог статті 11 Закону України „Про стратегічну екологічну оцінку“.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання

Зауваження та пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО проєкту Стратегії подаються до Департаменту регіонального розвитку Черкаської обласної державної адміністрації (поштова адреса: 18000, бульвар Шевченка, 185, м. Черкаси; електронна адреса: strategy.ck2027@gmail.com), 0472-37-74-01. Строк подання зауважень і пропозицій визначений частиною 5 статті 10 Закону України „Про стратегічну екологічну оцінку“ і становить 10 днів з дня її оприлюднення.